

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2021/355
KARAR NO : 2021/369
KARAR TR : 07/06/2021

ÖZET: Davacıların maliki oldu u ta inmaza ili kin olarak verilen kamula tırma kararının ve ta inmazın satı na ili kin ihalenin yargı kararıyla iptalinden sonra davalı Belediye aleyhine tazminat istemiyle açılan davanın DAR YARGI YER NDE görülmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davaçılar : 1- G.Ü. 2- Gü.Ü. 3- S.Ü.
4- V.Ü. 5- Ç.D.
Vekilleri : Av. .N. Av. A. .
Davalı : Altında Belediye Ba kanlı ı
Vekili : Av. .G.
Davalı : 1 - A.E. 2 - H.E.
Vekilleri : Av. Ö.O.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, Ankara li, Altında lçesi, nönü Mahallesi, 1515 ada, 5 parsel sayılı ta inmaz ile üzerinde bulunan yapının tapu kaydının iptali ile davacıların adına miras payları oranında tescili ile kira kaybindan dolayı fazlaya ili kin hakları saklı kalmak üzere imdilik 50.000 TL'nin davalılardan tazmini; tapu iptali ve tescili taleplerinin kabul edilmemesi halinde ise fazlaya ili kin hakları saklı kalmak üzere imdilik 500.000 TL maddi tazminatın ihale tarihinden ba layacak avans faizi ile birlikte davalı Altında Belediye Ba kanlı ından tahsiline karar verilmesi istemiyle davalılara kar ı adli yargı yerinde dava açmı tır.

2. Davalı Altında Belediye Ba kanlı ı vekili süresi içinde verdi i cevap dilekçesinde; uyu mazlı ın çözüm ve görümünde idari yargının görevli oldu u görü üyle davanın görev yönünden reddi gerekti ini savunmu tur.

II. UYU MAZLI A L K N BA VURU SÜREC

A. Adli Yargıda

3. **Ankara 8. Asliye Hukuk Mahkemesi E.2020/242 sayılı dosyada** 18/02/2021 tarihli duru mada "...davalı vekilinin yargı yolu itirazının uyu mazlı ın idari i lem ve eylemden kaynaklı olmamasından dolayı reddine" karar vermi tir.

4. Davalı Belediye vekili tarafından, süresi içinde verilen dilekçe ile olumlu görev uyu mazlı ı çıkarılması istemiyle ba vuruda bulunulması üzerine dilekçe, dava dosyası ile birlikte Danı tay Ba savcılı ına gönderilmi tir.

B. Olumlu Görev Uyu mazlı ı Çıkarılmasına li kin Danı tay Ba savcılı ı Talebi

5. Danı tay Ba savcısı, "davanın, u ranıldı ı ileri sürülen zararın tazmini istemiyle davalı Altında Belediye Ba kanlı ı aleyhine açılan kısmının, 2577 sayılı Yasanın 2. maddesinin 1-b maddesinde yer alan " dari eylem ve i lemlerden dolayı ki isel hakları do rudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları" kapsamında kamula tırma ve ihale mevzuatı hükümleri çerçevesinde idari yargı yerince çözümlenmesi gerekti i" görü üyle,

2247 sayılı Kanun'un 10. maddesi uyarınca olumlu görev uyu mazlı ı çıkarılmasına karar vererek dosyayı Uyu mazlık Mahkemesine göndermi tir. Olumlu görev uyu mazlı ı çıkarılmasına ili kin talebin ilgili kısmı u ekildedir:

"...Anayasa'nın 125. maddesinin son fıkrasında, idarenin kendi eylem ve i lemlerinden do an zararı ödemekle yükümlü oldu u kurala ba lanmı ; 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinde de tam yargı davaları, idarenin eylem ve i lemlerinden dolayı ki isel hakları do rudan muhtel olanlar tarafından açılan davalar olarak tanımlanmı tır.

dari i lem ve eylemlerden do an zararların tazmini taleplerinin, 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 12 ve 13. maddeleri uyarınca, idari yargı yerlerinde açılacak tam yargı davalarına konu edilmeleri, anılan yasa hükümlerinin gere idir.

Uygulama ve ö retide, kamu idarelerinin, kamu hizmetinin yürütümü sırasında, kamu gücü kullanarak tek yanlı irade açıklamalarıyla yapmı oldukları i lemler, "idari i lem"; herhangi bir i lem ya da karara dayanmaksızın gerçekle tirdikleri maddi faaliyetleriyle, görevleriyle ilgili hareketsizlikleri de, "idari eylem" olarak tanımlanmaktadır.

Dosyanın incelenmesinden, Ankara li, Altında lçesi, nönü Mahallesi, 1515 ada, 5 parsel sayılı ta inmaz ile üzerinde bulunan yapının Altında Belediye Ba kanlı ı tarafından 01/06/2011 gün ve 448 sayılı Belediye Encümen kararıyla kamula tırılmasına karar verildi i, anılan karara kar ı davacılar murisi tarafından, Ankara 15. dare Mahkemesi'nin 2012/199 esas sayılı dosyasında kamula tırma i leminin iptali istemiyle açılan davanın Mahkeme'nin 07/11/2013 tarih ve 2013/1402 sayılı kararı ile reddedildi i, davacı tarafından yapılan temyiz ba vurusu üzerine anılan kararın Danı tay Altıncı Dairesi'nin 14/05/2015 tarih ve 2014/2429 Esas, 2015/3126 sayılı kararı ile onandı ı; yine davacı tarafından yapılan karar düzeltme ba vurusu üzerine, Danı tay Altıncı Dairesi'nin 21/03/2019 tarih ve 2015/9024 Esas, 2019/1637 sayılı kararı ile, karar düzeltme isteminin kabul edilerek anılan Mahkeme kararının, " Olayda, dava konusu i lemle kamula tırılmasına karar verilen davacıya ait ta inmazın Asliye Hukuk Mahkemesince verilen 11/12/2012 tarihli tescile ili kin kararlar davalı idarenin mülkiyetine geçtikten yakla ık 6 ay sonra, 08/05/2013 tarihli ihale ile satı a sunulmu olması ve bu ihale neticesinde 25/06/2013 tarihinde satı yoluyla üçüncü ki ilere devredilmi olması gerçe i kar ısında; ta inmazın, davalı idarenin gerek iptali istenen belediye encümeni kararında ve gerekse de dosyada bulunan savunma dilekçelerinde ileri sürdü ü amaçlarla kamula tırıldı mı kabul etmeye olanak bulunmadı ı, bu itibarla, uyu mazlık konusu ta inmazın kamula tırılmasına ili kin dava konusu i lemde hukuka uyarlık bulunmadı ndan iptaline karar verilmesi gerekirken, davanın reddi yolunda verilen dare Mahkemesi kararında isabet görülmedi i" gerekçesiyle bozulması üzerine, Ankara 15. dare Mahkemesi'nin 11/10/2019 tarih ve E:2019/1519, K.2019/1547 sayılı kararı ile bozma kararına uyularak ta inmazın kamula tırılmasına ili kin i lemin iptaline karar verildi i; di er taraftan davacılar murisinin kamula tırma i leminin iptali istemiyle açtı ı davada Mahkeme tarafından yürütmenin durdurulması yönünde bir karar verilmemesi üzerine Ankara 4. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 11/12/2012 tarih ve 2012/539 sayılı kararıyla, ta inmazın üzerindeki yapı ile birlikte 935.325,36-TL bedelle Altında Belediye Ba kanlı ı adına tesciline karar verildi i, tescilden 5 ay sonra ta inmazın açık teklif usulü ile satı ma karar verildi i ve 1.570.000,00-TL + KDV bedelle satıldı ı, bunun üzerine davacı tarafından ta inmazın açık teklif usulü ihale ile satılaca mı belirleyen ihale kararı ile 08/05/2013 tarihinde yapılan ihalenin iptali istemiyle açtı ı davada Danı tay 13. Dairesinin 06/11/2019 tarih ve E:2014/938, K:2019/3489 sayılı kararıyla ihale i leminin iptaline kesin olarak karar verilmesi üzerine mirasçı davacılar tarafından ta inmazlarıyla ilgili kamula tırma ve ihale kararlarının yargı kararlarıyla iptal edildi inden bahisle ta inmazları ile üzerinde bulunan yapının üçüncü ahıslar adına olan tapu kaydının iptali ve kendi adlarına miras payları oranında tescili ile kira kaybindan dolayı fazlaya ili kin hakları saklı kalmak üzere imdilik 50.000.00 TL'nin davalılardan tazmini; tapu iptali ve tescili taleplerinin kabul edilmemesi halinde ise fazlaya ili kin hakları saklı kalmak üzere imdilik 500.000.00 TL maddi tazminatın ihale tarihinden ba layacak avans faizi ile birlikte davalı Altında Belediye Ba kanlı ı ndan tahsiline karar verilmesi istemiyle adli yargıda dava açıldı ı anla ılmaktadır.

Uyu mazlıkta, davanın u ranıldı ı ileri sürülen zararın tazmini istemiyle Altında Belediye Ba kanlı t'na kar ı açılan kısmında davacıların ta ınmazının davalı idarece kamula tırılması ve akabinde ihale yoluyla satılması nedeniyle zarara u ranıldı ının öne sürülmü olması nedeniyle, kamula tırma ve ihaleye ili kin i lemlerin mevzuata ve hukuka uygun olup olmadığı nın, dolayısıyla davalı idarenin anılan i lemleri sonucunda zarara u ranılıp u ranılmadı ının idare hukuku ilkelerine göre saptanması gerekmektedir."

6. Benzer dosyalardaki görü ü bilindi inden, ayrıca Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısının görü ü alınmamı tır.

III. LG L HUKUK

7. Anayasa'nın 125. maddesinin son fıkrasında, idarenin kendi eylem ve i lemlerinden do an zararı ödemekle yükümlü oldu u kurala ba lanmı ; 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinde de, tam yargı davaları, idarenin eylem ve i lemlerinden dolayı ki isel hakları do rudan muhtel olanlar tarafından açılan davalar olarak tanımlanmı tır.

8. dari i lem ve eylemlerden do an zararların tazmini taleplerinin, 2577 sayılı idari Yargılama Usulü Kanunu'nun 12. ve 13. maddeleri uyarınca, dari Yargı yerlerinde açılacak tam yargı davalarına konu edilmeleri, anılan Kanun hükümlerinin gere idir.

9. Uygulama ve ö retide, kamu idarelerinin, kamu hizmetinin yürütümü sırasında, kamu gücü kullanarak tek yanlı irade açıklamalarıyla yapmı oldukları i lemler, "idari i lem"; herhangi bir i lem ya da karara dayanmaksızın gerçekle tirdikleri maddi faaliyetleriyle, görevleriyle ilgili hareketsizlikleri de, "idari eylem" olarak tanımlanmaktadır.

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. lk nceleme

10. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı ında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 07/06/2021 tarihli toplantısında 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; davalı Altında Belediyesi vekilinin anılan Kanun'un 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptı ı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde Davalı vekilince ba vuruda bulunması üzerine Danı tay Ba savcısınca, 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyu mazlı ı çıkarıldı ı, usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ılmakla, görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

11. Raportör-Hâkim Engin SEL MO LU'nun, davanın çözümünde idari yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTCÇ ile Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü ü lüp dü ünüldü:

12. Dava, davacının mirasçıları oldu u ta ınmazın davalı Belediyenin Encümen kararıyla kamula tırılıp bilahare açık teklif usulüyle yapılan ihale sonucu satı yapılan di er davalı gerçek ki iler adına tescil edilmesine ra men, bu süreçte yargı kararıyla hem kamula tırma kararının hem de ihalenin iptal edilmesi sebebiyle tapu kaydının iptali ile davacılar adına tesciline karar verilmesi, bu mümkün olmadı ı takdirde davalı Belediye aleyhine tazminata hükmedilmesi istemiyle açılmı tır.

13. Olayda, 01/06/2011 tarihli ve 448 sayılı Encümen kararıyla davacıların murisi adına kayıtlı Ankara ili Altında İlçesi nönü Mahallesi 1515 ada 5 parselde bulunan ta ınmaz ve üzerindeki binanın kamula tırılmasına karar verilip davalı Belediye adına tescil edildikten sonra 08/05/2013 tarihinde açık teklif usulüyle yapılan ihale sonucu di er davalılara satılarak tapu tescilinin gerçekleştirildi i, bu süreçte davacıların kamula tırmanın ve ihalenin iptali istemine ili kin açtıkları davaların idari yargıda kabul ile sonuçlanarak kesinle ti i belirlenmi olup, davacıların söz konusu iptal kararları üzerine davalı gerçek ki iler aleyhine tapu iptali tescil, davalı Belediye aleyhine ise tazminat istemi ile dava açtıkları anlaşılmı tır.

14. Yukarıda alıntılanan mevzuat hükümleri uyarınca davalı Belediyenin tek yanlı irade açıklaması ile tesis etti i, kamula tırma ve açık teklif usulü ile ihale i lemlerinin *idari i lem* niteli i tartışmasıdır.

15. Tüm bu açıklamalar ı ında; davalı gerçek ki iler aleyhine açılan tapu iptali tescil davasının adli yargı yerinde görülece inde ku ku bulunmamakla birlikte, davanın u ranıldı ı ileri sürülen zararın tazmini istemiyle Altında Belediye Ba kanlı ına kar ı açılan kısmında kamula tırma ve ihaleye ili kin i lemlerin mevzuata ve hukuka uygun olup olmadı ının ve dolayısıyla davalı idarenin anılan i lemleri sonucunda zarara u ranılıp u ranılmadı ının idare hukuku ilkelerine göre saptanması gerekmektedir.

16. Belirtilen nedenlerle, Danı tay Ba savcısının ba vurusunun kabulü ile Ankara 8. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen 18/02/2021 tarihli ve E.2020/242 sayılı görevlilik kararının davalı Altında Belediyesi yönünden kaldırılması gerekti i sonucuna varılmı tır.

V. HÜKÜM

Açıklanan nedenlerle;

A. Davanın çözümünde DAR YARGI YER N N GÖREVL OLDU UNA,

B. Danı tay Ba savcısının BA VURUSUNUN KABULÜ ile davalı Altında Belediyesi yönünden Ankara 8. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen 18/02/2021 tarihli ve E.2020/242 sayılı GÖREVL L K KARARININ KALDIRILMASINA,

07/06/2021 tarihinde, OY B RL LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükürü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Biol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN